

Kansallinen metadataformaatti elektronisille opinnäytteille

Versio 1.0 / 14.6.2006

Jyrki Ilva
Lassi Lager
Jani Saijos
Jani Stenvall
Helsingin yliopiston kirjasto

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Ehdotetut kentät	3
2.1	Tekijän nimi	4
2.2	Nimeke ja alanimeke	4
2.3	Vaihtoehtoinen nimeke	4
2.4	Taso	4
2.5	Laji	5
2.6	Kieli	6
2.7	Julkistamisaika	6
2.8	Hyväksymisaika	6
2.9	Identifiointitunnus	7
2.10	Rinnakkaisen ilmiön tiedot	7
2.11	Rinnakkaisen ilmiön identifiointitunnus	7
2.12	Sarjan nimi	8
2.13	Sarjan ISSN-tunnus	8
2.14	Tiivistelmä	8
2.15	Asiasanat	9
2.16	Tieteenala	9
2.17	Opinnäytteeseen liittyvät osat	9
2.18	Oikeudet	10
2.19	Julkaisija	10
2.20	Tekopaikka	10
2.21	Opinnäytteeseen liittyvät henkilöt	10
2.22	Koko	11
2.23	Elektronisen opinnäytteen tiedostomuoto	11
2.24	Elektronisen opinnäytteen URL-osoite	11
3	Lähteitä	12
4	XML-esimerkki	14
5	ENCompass-esimerkki	16
6	DSpace-esimerkki	19
7	Metadataformaatin ja MARC-formaatin vastaavuudet	22

1 Johdanto

Tämä on ehdotus kansalliseksi metadataformaatiksi suomalaisten korkeakoulujen elektronisille opinnäytteille. Ehdotus on luonnosteltu Helsingin yliopiston kirjastossa yhteistyössä muiden suomalaisten korkeakoulujen kirjastoiden kanssa. Ehdotuksen tarkoituksena on yhtenäistää elektronisten opinnäytteiden kuvailua ja tällä tavoin tehostaa niiden hakua sekä kuvailutietojen kotimaista ja kansainvälistä vaihtoa esimerkiksi osana OAI-pohjaisia palveluita.

Ehdotuksessa on ollut tavoitteena käyttää mahdollisimman paljon valmiita ratkaisuja sen sijaan, että kehitettäisiin kokonaan uusia käytäntöjä. Lisäksi ehdotukseen on sisällytetty vain sellaista tietoa, minkä mahdollisimman moni korkeakoulu on katsonut tarpeelliseksi. Tarvittaessa korkeakoulut voivat kuitenkin omien tarpeidensa mukaan laajentaa tätä yhteisesti sovittua joukkoa sekä ehdottaa lisäyksiä formaattiin.

Ehdotus perustuu Dublin Core –standardiin, joka on hyvin tunnettu ja tuettu kansainvälinen elektronisten resurssien kuvailuun kehitetty formaatti. Dublin Coren kenttien monikäsitteistä semantiikkaa on ehdotuksessa kuitenkin tarkennettu opinnäytteiden julkaisemisen kannalta. Yhteensä ehdotuksessa on kaksikymmentäneljä kenttää, joista kuusi on pakollista ja kahdeksantoista on vapaaehtoisia.

Opinnäytteiden metadataformaatti on tarkoitettu ensisijaisesti elektronisten opinnäytteiden kuvailuun. Jos elektronisen opinnäytteen rinnalla on olemassa painettu versio, voidaan sen perustiedot tallentaa rinnakkaisen ilmiasun kenttiin. Ehdotusta voidaan soveltaa myös sellaisille opinnäytteille, joista ei ole olemassa elektronista versiota. Jos pelkän painetun version pohjalta kuvaillusta opinnäytteestä ilmestyy myöhemmin myös elektroninen versio, on kuvailutietoja muutettava siten, että elektroninen versio on ensisijainen kuvailun kohde. Painettuun versioon liittyvät tiedot siirretään tällöin rinnakkaista ilmiasua koskeviin kenttiin.

Ehdotuksen lopussa on muutamia esimerkkejä sen käytöstä, esimerkiksi ENCompass- ja DSpace-ympäristöissä, sekä kaavio ehdotuksen vastaavuudesta MARC-formaattiin. Viimeisin versio ehdotuksesta sekä ehdotukseen liittyviä esityksiä ja artikkeleita on saatavilla osoitteesta <http://ethesis.helsinki.fi/metadata>.

2 Ehdotetut kentät

Ehdotus koostuu kahdestakymmenestä neljästä kentästä, joista kuusi kenttää on pakollisia ja kahdeksantoista kenttää on vapaaehtoisia.

Seuraavat kentät ovat pakollisia

- Tekijän nimi
- Opinnäytteen nimeke
- Opinnäytteen taso
- Opinnäytteen kieli
- Opinnäytteen hyväksymisaika
- Opinnäytteen tekopaikka

Seuraavia kentät ovat vapaaehtoisia

- Opinnäytteen vaihtoehtoinen nimeke
- Opinnäytteen laji
- Opinnäytteen julkistamisaika
- Opinnäytteen identifiointitunnus
- Opinnäytteen rinnakkaisen ilmiasun tiedot
- Opinnäytteen rinnakkaisen ilmiasun identifiointitunnus
- Sarjan nimi, missä opinnäyte on ilmestynyt
- Sarjan ISSN-tunnus, missä opinnäyte on ilmestynyt
- Opinnäytteen tiivistelmä
- Opinnäytteen asiasanat
- Opinnäytteen tieteenala
- Opinnäytteeseen liittyvät osat
- Opinnäytteeseen liittyvät oikeudet
- Opinnäytteen julkaisija
- Opinnäytteeseen liittyvät henkilöt
- Opinnäytteen koko
- Elektronisen opinnäytteen tiedostomuoto
- Elektronisen opinnäytteen URL-osoite

Kentät kuvaillaan seuraavaksi tarkemmin.

2.1 Tekijän nimi

Kenttä	Creator
Määritelmä	Henkilö, joka on ensisijaisesti vastuussa opinnäytteen sisällöstä
Pakollisuus	Kyllä
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Tekijän nimi esitetään muodossa sukunimi, etunimet käyttäen normaaleja luettelointisääntöjä. Kenttä voidaan toistaa, jos opinnäytteellä on useampia tekijöitä. Kenttä on pakollinen.

2.2 Nimeke ja alanimeke

Kenttä	Title
Määritelmä	Tekijän opinnäytteelle antama nimeke ja mahdollinen alanimeke
Pakollisuus	Kyllä
Toistettavuus	Ei

Kuvaus

Jos nimeke ja alanimeke on tarpeen erottaa toisistaan, suositellaan käytettäväksi normaalia luettelointisääntöjen esittämää merkintätapaa eli välilyöntiä kaksoispistettä ja välilyöntiä. Alanimekkeen tallentamista erikseen omaan kenttään ei suositella. Kenttä on pakollinen ja sen toistamista ei suositella.

2.3 Vaihtoehtoinen nimeke

Kenttä	Alternative
Määritelmä	Opinnäytteen nimekkeen käännökset muilla kielillä
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Nimekkeen käännösten tulisi käydä ilmi itse työstä tai sen tiivistelmistä. Kenttää voidaan toistaa jokaisen käännöksen kohdalla.

2.4 Taso

Kenttä	Type
Määritelmä	Opinnäytteen taso
Pakollisuus	Kyllä
Toistettavuus	Kyllä
Merkintäjärjestelmä	ONTasot

Kuvaus

Opinnäytteiden tasot tulisi määritellä kiinteäksi listaksi niin pitkälle kuin mahdollista. Tarpeen vaatiessa listaa voidaan täydentää. Toistaiseksi lista sisältää seuraavat tasot:

Väitöskirja
Doctoral dissertation
Doktorsavhandling

Väitöskirja (monografia)
Doctoral dissertation (monograph)
Doktorsavhandling (monografi)

Väitöskirja (artikkeli)
Doctoral dissertation (article-based)
Doktorsavhandling (sammanläggning)

Lisensiaatintyö
Licentiate thesis
Licentiatsavhandling

Pro gradu
Master's thesis
Pro gradu

Diplomityö
Master's thesis
Diplomarbete

AMK-opinnäytetyö
Polytechnic thesis
YHS-examensarbete

Opinnäytteen taso suositellaan talletettavaksi sekä suomeksi että englanniksi. Kenttä on pakollinen.

2.5 Laji

Kenttä	Type
Määritelmä	Opinnäytteen sisällön tyyppi
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä
Merkintäjärjestelmä	DCMIType

Kuvaus

Opinnäytteen sisällön tyyppi, kuten se on määritelty DCMI Type Vocabulary – merkintäjärjestelmässä. Vaihtoehdot ovat seuraavat: Collection, Dataset, Event, Image, InteractiveResource, MovingImage, PhysicalObject, Service, Software, Sound, StillImage ja Text. Kirjalliset opinnäytteet ovat tyyppiä Text.

2.6 Kieli

Kenttä	Language
Määritelmä	Kieli, jolla opinnäyte on laadittu
Pakollisuus	Kyllä
Toistettavuus	Kyllä
Merkintäjärjestelmä	RFC3066

Kuvaus

Kieli suositellaan talletettavaksi käyttäen kaksikirjaimisia koodeja ja RFC 3066 merkintäjärjestelmää, joka pohjautuu ISO 639-1 standardiin, johon pohjautuu myös kansallinen SFS-ISO 639 –standardi. Kielen tunnus kirjoitetaan gemenalla, esimerkiksi suomi on fi ja englanti on en. Jos opinnäytteessä on käytetty useita kieliä, voidaan kenttää toistaa

2.7 Julkistamisaika

Kenttä	Issued
Määritelmä	Aika, jolloin työ on asetettu saataville
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Ei
Merkintäjärjestelmä	W3CDTF

Kuvaus

Päivämäärä suositellaan talletettavaksi käyttäen W3CDTF-merkintäjärjestelmää, joka perustuu ISO 8601 –standardiin, johon pohjautuu myös kansallinen SFS 28601 -standardi. Päivämäärä esitetään muodossa VVVV-KK-PP. Jos päivämäärä ei ole tarkasti tiedossa voidaan käyttää vain vuotta ja kuukautta VVVV-KK tai vain vuotta VVVV.

2.8 Hyväksymisaika

Kenttä	DateAccepted
Määritelmä	Aika, jolloin opinnäyte on hyväksytty
Pakollisuus	Kyllä
Toistettavuus	Ei
Merkintäjärjestelmä	W3CDTF

Kuvaus

Hyväksymispäivä talletetaan samassa muodossa kuin julkaisupäiväkin. Hyväksymispäivä on pro graduilla ja lisensiaatintöillä niiden vahvistuspäivä tiedekunnassa. Väitöskirjojen hyväksymispäivä on yleensä muutaman viikon sisällä väitöspäivämäärästä. Koska väitöspäivämäärä on kuitenkin helpommin selvitettävä tieto ja se on käyttöarvoltaan kiinnostavampi, suositellaan väitöskirjojen kohdalla kenttään talletettavaksi tiedoksi väitöspäivämäärää.

2.9 Identifiointitunnus

Kenttä	Identifier
Määritelmä	Opinnäytteen yksilöivä tunnus
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä
Merkintäjärjestelmä	URI

Kuvaus

Jos opinnäytteelle on myönnetty ISBN-tunnus ja/tai jokin muu tunnus, kuten URN:NBN-tunnus, tulee se tähän kenttään. ISBN-tunnuksen esitystavaksi suositellaan RFC-3187:ssä esitettyä merkintätapaa, jossa ISBN-tunnus esitetään URN-tunnuksen sisällä, esimerkiksi URN:ISBN:952-10-1812-7.

2.10 Rinnakkaisen ilmiäsun tiedot

Kenttä	IsFormatOf
Määritelmä	Elektronisen opinnäytteen rinnakkaista ilmiäsun koskevat tiedot
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Kentässä voidaan esittää ensisijaisesti kuvailtavan elektronisen opinnäytteen rinnakkaisten ilmiäsun tiedot. Rinnakkainen ilmiäsu voi olla esimerkiksi elektronisen opinnäytteen painettu versio tai toisessa tiedostomuodossa oleva elektroninen versio. Painetun version tiedot voidaan ilmoittaa käyttäen joko URI-osoitetta, joka viittaa ko. teoksen tietoihin, tai soveltaen SFS 5342:ssa esitettyä viittaustapaa eli kustannuspaikka: kustantaja, julkaisuaika.

Kuvailtaessa elektronista opinnäytetty voidaan kentässä lisäksi ilmoittaa tiedot sarjasta, jossa sen painettu versio on ilmestynyt soveltaen SFS 5342:ssa esitettyä viittaustapaa eli kustannuspaikka: kustantaja, julkaisuaika, sarjan nimi. ISSN-tunnus.

2.11 Rinnakkaisen ilmiäsun identifiointitunnus

Kenttä	IsFormatOf
Määritelmä	Elektronisen opinnäytteen rinnakkaisen ilmiäsun identifiointitunnus
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä
Merkintäjärjestelmä	URI

Kuvaus

Kentässä voidaan esittää ensisijaisesti kuvailtavan elektronisen opinnäytteen rinnakkaisten ilmiäsun yksilöintitunnukset, esimerkiksi painetun version ISBN-tunnus tai toiselle elektroniselle versiolle myönnetty URN:NBN-tunnus. ISBN-tunnuksen esitystavaksi suositellaan RFC-3187:ssä esitettyä merkintätapaa, jossa

ISBN-tunnus esitetään URN-tunnuksen sisällä, esimerkiksi URN:ISBN:952-10-1812-7.

2.12 Sarjan nimi

Kenttä	IsPartOf
Määritelmä	Sarjan nimi, missä opinnäyte on julkaistu
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Jos opinnäyte on ilmestynyt jossain sarjassa, voidaan kentässä ilmoittaa sarjan nimi. Kenttä voidaan toistaa, jos opinnäyte on ilmestynyt useammassa eri sarjassa. Jos kuvaillaan elektronista opinnäytettä, ilmoitetaan kentässä elektronisen sarjan nimi ja jos kuvaillaan painettua opinnäytettä, ilmoitetaan kentässä painetun sarjan nimi. Kuvailtaessa elektronista opinnäytettä voidaan merkintä sen painetun version sarjasta ilmoittaa rinnakkaisen ilmiasun tiedoissa.

2.13 Sarjan ISSN-tunnus

Kenttä	IsPartOf
Määritelmä	Sarjan ISSN-tunnus, missä opinnäyte on julkaistu
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä
Merkintäjärjestelmä	URI

Kuvaus

Jos opinnäyte on ilmestynyt jossain sarjassa, voidaan kentässä ilmoittaa sarjan ISSN-tunnus. Kenttä voidaan toistaa, jos opinnäyte on ilmestynyt useammassa eri sarjassa. Merkintäjärjestelmäksi suositellaan RFC-3044:ssä esitettyä merkintätapaa, jossa ISSN-tunnus esitetään URN-tunnuksen sisällä, esimerkiksi URN:ISSN:1361-3200.

Jos kuvaillaan elektronista opinnäytettä, ilmoitetaan kentässä elektronisen sarjan ISSN-tunnus ja jos kuvaillaan painettua opinnäytettä, ilmoitetaan kentässä painetun sarjan ISSN-tunnus. Kuvailtaessa elektronista opinnäytettä voidaan merkintä sen painetun version sarjasta ilmoittaa rinnakkaisen ilmiasun tiedoissa.

2.14 Tiivistelmä

Kenttä	Abstract
Määritelmä	Opinnäytteen tiivistelmä
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Kenttä voidaan toistaa, jos tiivistelmä on esimerkiksi saatavilla useammalla eri kielellä tai jos opinnäytteellä on erillinen tieteellinen tiivistelmä ja

populaaritiivistelmä. Tiivistelmän kappaleiden kirjoittamista omina kenttinä ei suositella, koska tällöin kappaleiden järjestys voi hämärtyä.

2.15 Asiasanat

Kenttä	Subject
Määritelmä	Asiasanoitus
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Opinnäytteen aihealueen kuvaus jotain luokitusjärjestelmää tai kontrolloitua asiasanastoa käyttäen tai vapaasti kuvaillen. Käytettäessä luokitusjärjestelmää tai kontrolloitua asiasanastoa, tulisi ilmaista käytettävä järjestelmä. Dublin Coren suomalaiseen versioon sisältyvät asiasanastot ja luokitusjärjestelmät löytyvät osoitteesta http://www.lib.helsinki.fi/dublin_core/sfs-aihe.htm ja uusia merkintäjärjestelmiä voi ehdottaa sinne lisättäväksi. Lisäksi voi käyttää Dublin Core Metadata Iniativen hyväksymiä sanastoja kuten MeSH tai LCSH. Koska eri aloilla ja eri paikoissa on käytössä erilaiset sanastot, ei rajoittumista yhteen määrättyyn sanastoon katsottu mielekkääksi. Suositus on, että asiasanojen ketjutusta ei käytettäisi vaan jokainen asiasana olisi omassa kentässään.

2.16 Tieteenala

Kenttä	Subject
Määritelmä	Tieteenala
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Opinnäytteen tieteenala jotain sovittua sanastoa tai luokitusjärjestelmää käyttäen. Kuvaus kuten asiasanoituksessa.

2.17 Opinnäytteeseen liittyvät osat

Kenttä	HasPart
Määritelmä	Opinnäytteeseen liittyvät osat
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Opinnäytteeseen liittyvät osat, kuten esimerkiksi artikkeliväitöskirjan artikkelit tai työhön liittyvät ohjelmistot. Jokainen työn osa tulisi ilmaista omalla kentällä. Suositeltava merkintätapa on painetuille osille SFS 5342:n mukainen tapa ja elektronisille osille SFS 5831:n mukainen tapa.

2.18 Oikeudet

Kenttä	Rights
Määritelmä	Opinnäytteeseen liittyvien oikeuksien ilmaus
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Maininta opinnäytteeseen liittyvistä oikeuksista tai osoite, josta niistä saa tietoa. Vaikka kenttä olisi jätetty tyhjäksi, ei opinnäytteen tekijänoikeuksista voida tehdä minkäänlaisia oletuksia. Kenttä voidaan toistaa, esimerkiksi oikeudet eri kielillä.

2.19 Julkaisija

Kenttä	Publisher
Määritelmä	Opinnäytteen julkaisija tai kustantaja
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Organisaatio tai palvelu, joka on julkaissut tai asettanut opinnäytteen käytettäväksi. Opinnäytteiden suhteen julkaisija on yleensä oppilaitos. Kentässä voidaan tarvittaessa ilmoittaa myös työn kustantaja. Rinnakkaisen ilmiasun kustantaja ilmoitetaan kuitenkin rinnakkaisen ilmiasun tiedoissa.

2.20 Tekopaikka

Kenttä	Contributor
Määritelmä	Organisaatio, jolle opinnäyte on tehty
Pakollisuus	Kyllä
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Organisaatio, jolle opinnäyte on tehty. Organisaation rakennetta voi tarvittaessa avata, kuten käyttämällä merkintätapaa suuremmasta pienempään, esimerkiksi yliopisto, tiedekunta, laitos, osasto. Jos työn syntyyn on vaikuttanut useampi organisaatio, niin kenttä toistetaan jokaisen organisaation kohdalta. Kenttä voidaan toistaa eri kielille.

2.21 Opinnäytteeseen liittyvät henkilöt

Kenttä	[MARC Relator Terms]
Määritelmä	Opinnäytteeseen liittyvät muut henkilöt kuin tekijä
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä

Kuvaus

Opinnäytteeseen liittyvät muut henkilöt kuin tekijä. Henkilöiden roolit valitaan Kongressin kirjaston ylläpitämästä MARC-roolilistasta, joka käsittää toistasataa eri roolia (<http://www.loc.gov/loc.terms/relators/>). Opinnäytteiden kannalta keskeisiä rooleja ovat mm. vastaväittäjä (opponent, OPN) ja ohjaaja (thesis advisor, THS). Henkilöiden nimet suositellaan talletettavaksi samassa muodossa kuin tekijän nimi.

2.22 Koko

Kenttä	Extent
Määritelmä	Opinnäytteen koko
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Ei

Kuvaus

Elektronisella versiolla koko on sen tiedoston koko kilotavuissa ilmoitettuna. Jos opinnäyte koostuu useista tiedostoista, on koko niiden yhteen laskettu summa. Painetulla versiolla koko on työn sivujen lukumäärä.

2.23 Elektronisen opinnäytteen tiedostomuoto

Kenttä	Format
Määritelmä	Elektronisen opinnäytteen tiedostomuoto
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Ei
Merkintäjärjestelmä	IMT

Kuvaus

Elektronisen opinnäytteen tiedostomuoto. Tiedostomuodon merkintäjärjestelmänä on käytössä IMT (Internet mediatyyppi), esimerkiksi html-muotoisen opinnäytteen tiedostomuoto on text/html ja pdf-muotoisen opinnäytteen tiedostomuoto on application/pdf.

2.24 Elektronisen opinnäytteen URL-osoite

Kenttä	Identifier
Määritelmä	Opinnäytteen URL-osoite
Pakollisuus	Ei
Toistettavuus	Kyllä
Merkintäjärjestelmä	URI

Kuvaus

URL-osoite voi osoittaa suoraan opinnäytteen pdf-tiedostoon tai esimerkiksi mahdolliselle nimiösivulle, josta on pääsy itse työhön. Jos opinnäyte on tietokannassa eikä siihen voi osoittaa suoralla osoitteella, voidaan pääasiallisena URL-osoitteena käyttää palvelun etusivua.

3 Lähteitä

DCMI Metadata Terms [verkkodokumentti]. Dublin Core Metadata Initiative [viitattu 20.5.2005]. Saatavissa: <http://dublincore.org/documents/dcmi-terms/>

DCMI Type Vocabulary [verkkodokumentti]. Dublin Core Metadata Initiative 2000-07-11 [viitattu 20.5.2005]. DCMI Recommendation. Saatavissa: <http://dublincore.org/documents/dcmi-type-vocabulary/>

Dublin Core formaatin suomalainen versio [verkkodokumentti]. Helsingin yliopiston kirjasto, 2001 [viitattu 20.5.2005]. Tiivistelmä SFS 5895-standardista. Saatavissa: http://www.lib.helsinki.fi/dublin_core/dc-sfs.html

Liite: Aihe-kentän merkintäjärjestelmät

http://www.lib.helsinki.fi/dublin_core/sfs-aihe.htm

Liite: Identifiointitunnuksen merkintäjärjestelmät

http://www.lib.helsinki.fi/dublin_core/sfs-id.htm

Guidelines for implementing Dublin Core in XML [verkkodokumentti]. Dublin Core Metadata Initiative 2003-04-02 [viitattu 20.5.2005]. DCMI Recommendation. Saatavissa: <http://dublincore.org/documents/dc-xml-guidelines/>

Guidelines for Encoding Bibliographic Citation Information in Dublin Core Metadata. Dublin Core Metadata Initiative [verkkodokumentti]. 2005-04-15 [viitattu 20.5.2005]. DCMI Proposed Recommendation. Saatavissa: <http://dublincore.org/documents/dc-citation-guidelines/>

Internet Media Types [verkkodokumentti]. [Viitattu 20.5.2005]. Saatavissa: <http://www.iana.org/assignments/media-types/>

ISO 639-1 : Code for the Representation of Names of Languages. International Standardization Organization, 1988.

ISO 639-2 - Codes for the representation of names of languages. Alpha-3 code (ISO 639-2:1998) [verkkodokumentti]. International Organization for Standardization / Library of Congress, 2002 [viitattu 20.5.2005]. Saatavissa: <http://www.loc.gov/standards/iso639-2/langhome.html>

ISO 8601, Data elements and interchange formats – Information interchange – Representation of dates and times. International Standardization Organization, 1988.

MARC Relator terms and Dublin Core. Dublin Core Metadata Initiative [verkkodokumentti]. 2005-12-8 [viitattu 16.12.2005]. Saatavissa: <http://dublincore.org/usage/documents/relators/>

Relator Terms and Dublin Core Elements [verkkodokumentti]. The Network Development and MARC Standards Office of the Library of Congress, 2005 [viitattu 16.12.2005]. Saatavissa: <http://www.loc.gov/loc/terms/relators/>

SFS 5342: Kirjallisuusviitteiden laatiminen. Helsinki: Suomen Standardisoimisliitto ry., 1992.

SFS 5831: Viittaaminen sähköisiin dokumentteihin ja niiden osiin. Helsinki: Suomen Standardisoimisliitto ry., 1998.

SFS-EN 28601 Tietoelementit ja esitysmuodot. Tiedonsiirto. Päivämäärien ja kellonaikojen merkintätavat. Helsinki: Suomen Standardisoimisliitto ry., 1993.

SFS-ISO 639: Kielten nimien tunnukset. Helsinki: Suomen Standardisoimisliitto ry., 1993.

RFC 3044 Using The ISSN (International Serial Standard Number) as URN (Uniform Resource Names) within an ISSN-URN Namespace [verkkodokumentti]. 2001 [viitattu 20.5.2005]. Saatavissa: <http://www.ietf.org/rfc/rfc3044.txt>

RFC 3066, Tags for the identification of languages[verkkodokumentti]., 2001 [viitattu 20.5.2005]. Saatavissa: <http://www.ietf.org/rfc/rfc3066.txt>

RFC 3187 Using International Standard Book Numbers as Uniform Resource Names [verkkodokumentti]. 2001 [viitattu 20.5.2005]. Saatavissa: <http://www.ietf.org/rfc/rfc3187.txt>

W3CDTF : Date and time formats[verkkodokumentti]. W3C, 1997 [viitattu 20.5.2005]. Saatavissa: <http://www.w3.org/TR/NOTE-datetime>

4 XML-esimerkki

Dublin Coren suositusten ja tämän ehdotuksen mukaisesti muodostettu XML-tiedosto elektronisesta väitöskirjasta. Värit ja muotoilu ovat mukana esimerkin selkeyttämiseksi.

```
<?xml version="1.0"?>
<metadata
  xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
  xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xmlns:marcrel="http://www.loc.gov/loc/terms/relators/"
  xmlns:dctermit="http://www.lib.helsinki.fi/dublin_core/termit/">

  <dc:creator>
    Korhonen, Tua
  </dc:creator>
  <dc:title xml:lang="fi">
    Ateena Auran rannoilla : Humanistikreikkaa Kuninkaallisesta
    Turun akatemiasta
  </dc:title>
  <dcterms:alternative xml:lang="en">
    Humanist Greek at the Royal University of Turku (Finland)
    during the 17th and 18th centuries
  </dcterms:alternative>
  <dc:type xml:lang="fi" xsi:type="dctermit:ONTasot">
    Väitöskirja (monografia)
  </dc:type>
  <dc:type xml:lang="en" xsi:type="dctermit:ONTasot">
    Doctoral dissertation (monograph)
  </dc:type>
  <dc:type xml:lang="sv" xsi:type="dctermit:ONTasot">
    Doktorsavhandling (monografi)
  </dc:type>
  <dc:type xsi:type="dcterms:DCMIType">
    Text
  </dc:type>
  <dc:language xsi:type="dcterms:RFC3066">
    fi
  </dc:language>
  <dcterms:issued xsi:type="dcterms:W3CDTF">
    2004-04-14
  </dcterms:issued>
  <dcterms:dateAccepted xsi:type="dcterms:W3CDTF">
    2004-04-24
  </dcterms:dateAccepted>
  <dc:identifier xsi:type="dcterms:URI">
    URN:ISBN:952-10-1812-7
  </dc:identifier>
  <dcterms:isFormatOf>
    Helsinki: Tua Korhonen, 2004
  </dcterms:isFormatOf>
  <dcterms:isFormatOf xsi:type="dcterms:URI">
    URN:ISBN:952-91-7095-5
  </dcterms:isFormatOf>
  <dcterms:abstract xml:lang="fi">
    Kuninkaallinen Turun akademia (1640-1827), Suomen ensimmäinen
    yliopisto, oli aikansa kirjallisuuden tuottaja ja julkaisija.
    Yliopiston kirjapaino perustettiin 1642, ja se painatti
```

tietokirjallisuuden, kuten opinnäytteiden ja oppikirjojen, lisäksi myös kevyempiä teoksia, ns. epideiktistä kirjallisuutta eli häännitteluja ja muita juhlarunoja sekä myös arkkiveisuja.

</dcterms:abstract>

<dcterms:abstract xml:lang="en">

This dissertation overviews the Greek texts written by Finnish scholars during the 17th and 18th centuries. The central research problem was how these texts reflect the rhetorical training of their era.

</dcterms:abstract>

<dc:subject xsi:type="dctermit:YSA">

kreikan kieli

</dc:subject>

<dc:subject xsi:type="dctermit:YSA">

kirjalliset lähteet

</dc:subject>

<dc:subject xsi:type="dctermit:YSA">

kreikankielinen kirjallisuus

</dc:subject>

<dc:subject xsi:type="dctermit:KOTA">

Kreikan kieli ja kirjallisuus

</dc:subject>

<dc:rights xml:lang="fi">

Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.

</dc:rights>

<dc:rights xml:lang="en">

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for Your own personal use. Commercial use is prohibited.

</dc:rights>

<dc:rights xml:lang="sv">

Publikationen är skyddad av upphovsrätten. Den får läsas och skrivas ut för personligt bruk. Användning i kommersiellt syfte är förbjuden.

</dc:rights>

<dc:contributor xml:lang="fi">

Helsingin yliopisto, humanistinen tiedekunta, klassillisen filologian laitos

</dc:contributor>

<dc:contributor xml:lang="en">

University of Helsinki, Faculty of Arts, Department of Classical Philology

</dc:contributor>

<dc:contributor xml:lang="sv">

Helsingfors universitet, humanistiska fakulteten, institutionen för klassisk filologi

</dc:contributor>

<dc:publisher xml:lang="fi">

Helsingin yliopisto

</dc:publisher>

<dc:publisher xml:lang="en">

University of Helsinki

</dc:publisher>

<dc:publisher xml:lang="sv">

Helsingfors universitet

</dc:publisher>

<marcrel:OPN>

Frösén, Jaakko

</marcrel:OPN>


```

<marcrel:OPN>
  Merisalo, Outi
</marcrel:OPN>
<marcrel:THS>
  Kaimio, Maarit
</marcrel:THS>
<dc:format xsi:type="dcterms:IMT">
  application/pdf
</dc:format>
<dcterms:extent>
  2775 kB
</dcterms:extent>
<dc:identifier xsi:type="dcterms:URI">
  http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/hum/klass/vk/korhonen2/
</dc:identifier>
</metadata>

```

5 ENCompass-esimerkki

Esimerkki opinnäytteiden metadataformaatin käyttämisestä digitaalisten aineistojen hallintajärjestelmä ENCompass 3.6 -ohjelmassa. ENCompassin yhteydessä on nimiavaruusmerkinnät poistettava. Dublin Coren peruskentät on aloitettava versaalilla. Kenttätarkenteet sijoitetaan peruskenttien sisälle ja niiden pitää alkaa gemenalla. Merkintäjärjestelmä ilmoitetaan käyttäen scheme-attribuuttia.

```

<?xml version="1.0"?>
<root>
  <ENCDC>
    <Creator>
      Korhonen, Tua
    </Creator>
    <Title lang="fi">
      Ateena Auran rannoilla : Humanistikreikkaa Kuninkaallisesta
      Turun akatemiasta
    <alternative lang="en">
      Humanist Greek at the Royal University of Turku (Finland)
      during the 17th and 18th centuries
    </alternative>
    </Title>
    <Type lang="fi" scheme="ONTasot">
      Väitöskirja (monografia)
    </Type>
    <Type lang="en" scheme="ONTasot">
      Doctoral dissertation (monography)
    </Type>
    <Type lang="sv" scheme="ONTasot">
      Doktorsavhandling (monografi)
    </Type>
    <Type scheme="DCMIType">
      Text
    </Type>
    <Language scheme="RFC3066">
      fi
    </Language>
    <Date>

```

```

    <issued scheme="W3CDTF">
      2004-04-14
    </issued>
  </Date>
  <Date>
    <dateAccepted scheme="W3CDTF">
      2004-04-24
    </dateAccepted>
  </Date>
  <Identifier scheme="URI">
    URN:ISBN:952-10-1812-7
  </Identifier>
  <Relation>
    <isFormatOf>Helsinki: Tua Korhonen, 2004</isFormatOf>
  </Relation>
  <Relation>
    <isFormatOf scheme="URI">URN:ISBN:952-91-7095-5</isFormatOf>
  </Relation>
  <Description>
    <abstract lang="fi">
      Kuninkaallinen Turun akatemia (1640-1827), Suomen ensimmäinen
      yliopisto, oli aikansa kirjallisuuden tuottaja ja julkaisija.
      Yliopiston kirjapaino perustettiin 1642, ja se painatti
      tietokirjallisuuden, kuten opinnäytteiden ja oppikirjojen,
      lisäksi myös kevyempiä teoksia, ns. epideiktistä kirjallisuutta
      eli hääonnitteluja ja muita juhlarunoja sekä myös arkkiveisuja.
    </abstract>
  </Description>
  <Description>
    <abstract lang="en">
      This dissertation overviews the Greek texts written by Finnish
      scholars during the 17th and 18th centuries. The central
      research problem was how these texts reflect the rhetorical
      training of their era.
    </abstract>
  </Description>
  <Subject scheme="YSA">
    kreikan kieli
  </Subject>
  <Subject scheme="YSA">
    kirjalliset lähteet
  </Subject>
  <Subject scheme="YSA">
    kreikankielinen kirjallisuus
  </Subject>
  <Subject scheme="KOTA">
    Kreikan kieli ja kirjallisuus
  </Subject>
  <Rights lang="fi">
    Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea
    ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö
    kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.
  </Rights>
  <Rights lang="en">
    This publication is copyrighted. You may download, display and
    print it for Your own personal use. Commercial use is
    prohibited.
  </Rights>
  <Rights lang="sv">

```

Publikationen är skyddad av upphovsrätten. Den får läsas och skrivas ut för personligt bruk. Användning i kommersiellt syfte är förbjuden.

```

</Rights>
<Contributor lang="fi">
  Helsingin yliopisto, humanistinen tiedekunta, klassillisen
  filologian laitos
</Contributor>
<Contributor lang="en">
  University of Helsinki, Faculty of Arts, Department of
  Classical Philology
</Contributor>
<Contributor lang="sv">
  Helsingfors universitet, humanistiska fakulteten, institutionen
  för klassisk filologi
</Contributor>
<Publisher lang="fi">
  Helsingin yliopisto
</Publisher>
<Publisher lang="en">
  University of Helsinki
</Publisher>
<Publisher lang="sv">
  Helsingfors universitet
</Publisher>
<OPN>
  Frösén, Jaakko
</OPN>
<OPN>
  Merisalo, Outi
</OPN>
<THS>
  Kaimio, Maarit
</THS>
<Format scheme="IMT">
  application/pdf
  <extent>2775 kB</extent>
</Format>
<Identifier scheme="URI">
  http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/hum/klass/vk/korhonen2/
</Identifier>
</ENCDC>
</root>

```

6 DSpace-esimerkki

Esimerkki opinnäytteiden metadataformaatin käyttämisestä DSpace-ohjelmistossa. DSpacen yhteydessä on nimiavaruusmerkinnät poistettava. Kentät esitetään käyttäen kenttää dcvalue, joka sisältää kolme attribuuttia. Pakollisella attribuutilla element ilmoitetaan käytettävä Dublin Coren peruskenttä. Pakollista attribuuttia qualifier käytetään kenttätarkenteiden ja osittain myös merkintäjärjestelmien ilmoittamiseen. Vapaaehtoinen attribuutti language sisältää tiedon kentässä käytetystä kielestä.

Jotta metadataformaattia voidaan hyödyntää sujuvasti DSpace-ohjelmistossa, on ohjelman perusasennuksen kanssa syytä huomioida muutamia asioita. Dublin Coren peruskenttä creator ei ole käytettävissä. Sen sijaan käytetään kenttää contributor ja tarkennetta author. Kaikissa kentissä ei pystytä ilmoittamaan käytettävää merkintäjärjestelmää. DSpacessa on muutamille kentille määritelty oletuksena tarkennuksia, joita ei käytetä opinnäytteiden metadataformaattissa, esimerkiksi kielen ja tiedostomuodon yhteydessä. Esimerkissä on pyritty hyödyntämään DSpacen valmiita ratkaisuja mahdollisuuksien mukaan.

DSpace käyttää työn julkistamisajalle varattua kenttää issued töiden järjestämiseksi aikajärjestykseen. Opinnäytteiden suhteen mielekkäämpi järjestys olisi kuitenkin hyväksymisaajan mukainen järjestys. Jotta tämä saadaan aikaiseksi nykyisessä DSpacessa, on työn hyväksymisaika talletettava kenttään issued. Julkistamisaika voidaan tällöin tallettaa kenttään available.

```
<?xml version="1.0"?>
<dublin_core>
  <dcvalue element="contributor" qualifier="author">
    Korhonen, Tua
  </dcvalue>
  <dcvalue element="title" qualifier="none" language="fi">
    Ateena Auran rannoilla : Humanistikreikkaa Kuninkaallisesta
    Turun akatemiasta
  </dcvalue>
  <dcvalue element="title" qualifier="alternative" language="en">
    Humanist Greek at the Royal University of Turku (Finland)
    during the 17th and 18th centuries
  </dcvalue>
  <dcvalue element="type" qualifier="ontasot" language="fi">
    Väitöskirja (monografia)
  </dcvalue>
  <dcvalue element="type" qualifier="ontasot" language="en">
    Doctoral dissertation (monograph)
  </dcvalue>
  <dcvalue element="type" qualifier="ontasot" language="sv">
    Doktorsavhandling (monografi)
  </dcvalue>
  <dcvalue element="type" qualifier="dcmitype">
    Text
  </dcvalue>
  <dcvalue element="language" qualifier="iso">
    fi
  </dcvalue>
  <dcvalue element="date" qualifier="available">
    2004-04-14
```

```

</dcvalue>
<dcvalue element="date" qualifier="issued">
  2004-04-24
</dcvalue>
<dcvalue element="identifier" qualifier="uri">
  URN:ISBN:952-10-1812-7
</dcvalue>
<dcvalue element="relation" qualifier="isformatof">
  Helsinki: Tua Korhonen, 2004
</dcvalue>
<dcvalue element="relation" qualifier="isformatof">
  URN:ISBN:952-91-7095-5
</dcvalue>
<dcvalue element="description" qualifier="abstract" language="fi">
  Kuninkaallinen Turun akatemia (1640-1827), Suomen ensimmäinen
  yliopisto, oli aikansa kirjallisuuden tuottaja ja julkaisija.
  Yliopiston kirjapaino perustettiin 1642, ja se painatti
  tietokirjallisuuden, kuten opinnäytteiden ja oppikirjojen,
  lisäksi myös kevyempiä teoksia, ns. epideiktistä kirjallisuutta
  eli hääonnitteluja ja muita juhlarunoja sekä myös arkkiveisuja.
</dcvalue>
<dcvalue element="description" qualifier="abstract" language="en">
  This dissertation overviews the Greek texts written by Finnish
  scholars during the 17th and 18th centuries. The central
  research problem was how these texts reflect the rhetorical
  training of their era.
</dcvalue>
<dcvalue element="subject" qualifier="ysa">
  kreikan kieli
</dcvalue>
<dcvalue element="subject" qualifier="ysa">
  kirjalliset lähteet
</dcvalue>
<dcvalue element="subject" qualifier="ysa">
  kreikankielinen kirjallisuus
</dcvalue>
<dcvalue element="subject" qualifier="kota">
  Kreikan kieli ja kirjallisuus
</dcvalue>
<dcvalue element="rights" qualifier="none" language="fi">
  Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea
  ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö
  kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.
</dcvalue>
<dcvalue element="rights" qualifier="none" language="en">
  This publication is copyrighted. You may download, display and
  print it for Your own personal use. Commercial use is
  prohibited.
</dcvalue>
<dcvalue element="rights" qualifier="none" language="sv">
  Publikationen är skyddad av upphovsrätten. Den får läsas och
  skrivas ut för personligt bruk. Användning i kommersiellt syfte
  är förbjuden.
</dcvalue>
<dcvalue element="contributor" qualifier="none" language="fi">
  Helsingin yliopisto, humanistinen tiedekunta, klassillisen
  filologian laitos
</dcvalue>
<dcvalue element="contributor" qualifier="none" language="en">
  University of Helsinki, Faculty of Arts, Department of
  Classical Philology

```

```

</dcvalue>
<dcvalue element="contributor" qualifier="none" language="sv">
  Helsingfors universitet, humanistiska fakulteten, institutionen
  för klassisk filologi
</dcvalue>
<dcvalue element="publisher" qualifier="none" language="fi">
  Helsingin yliopisto
</dcvalue>
<dcvalue element="publisher" qualifier="none" language="en">
  University of Helsinki
</dcvalue>
<dcvalue element="publisher" qualifier="none" language="sv">
  Helsingfors universitet
</dcvalue>
<dcvalue element="opn" qualifier="none">
  Frösén, Jaakko
</dcvalue>
<dcvalue element="opn" qualifier="none">
  Merisalo, Outi
</dcvalue>
<dcvalue element="ths" qualifier="none">
  Kaimio, Maarit
</dcvalue>
<dcvalue element="format" qualifier="mimetype">
  application/pdf
</dcvalue>
<dcvalue element="format" qualifier="extent">
  2775 kB
</dcvalue>
<dcvalue element="identifier" qualifier="url">
  http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/hum/klass/vk/korhonen2/
</dcvalue>
</dublin_core>

```

7 Metadataformaatin ja MARC-formaatin vastaavuudet

Lassi Lager 18.5.05, päivitetty 12.6.06

OPINNÄYT- TEIDEN METADATA- FORMAATTI - versio 1.0	MARC-VASTAAVUUDET (kentät, osakentät ja indikaattorit, joilla on tässä merkitystä)									
(pakolliset kentät: * kentän numeron edessä)										
	kenttä	MARC-formaatti	selite	osa-kenttä	MARC	selite	Indikaattorit, joiden arvolla on merkitystä konversiossa ja hakujen kannalta			muuta
							ind	arvo	selite	
* 2.1 Tekijän nimi <dc:creator>	100	MARC21-Fin & MARC21	Pääkirjaus henkilön nimestä / Main entry, personal name	a		Sukunimi, Etunimi / Personal name	1	0	Nimen osien järjestys suora / Forename	-indikaattorin arvo 0 vain joidenkin vieraskielisten nimien kohdalla, jolloin merkitystä lähinnä nimen aakkostuksessa -ei muutoksia MARC21-Fin -> MARC21
								1	Nimen osien järjestys käänteinen / Surname	
* 2.2 Nimeke ja alanimeke <dc:title>	245	MARC21-Fin & MARC 21	Nimeke- ja vastuullisuutiedot / Title statement	a		Päänimeke / Title	2	0-9	Ohitettavien merkkien määrää. Esim. ”The”-alkuisissa nimekkeissä arvoksi 4.	-indikaattorilla merkitystä nimekkeiden aakkostuksessa -elektronisten väitöskirjojen tietueissa osakentässä h fraasi [Elektroninen aineisto] -MARC21-Fin->MARC21-konversiossa b-osakentät (ilmeisesti) yhdistetään. Erotusmerkinä ” : ”
				h		Aineiston yleismäärä / Medium				
				b	21-Fin	Muu nimeketieto (toistettava kenttä)				
					21	Remainder of the title (EI toistettava)				
2.3 Vaihtoehtoinen nimeke <dc:alternative>										(Joskus muunkielinen nimeke mainittu 520 a-kentän sisällä muunkielisen tiivistelmän nimekkeenä. Vaikea hyödyntää koneellisessa konversiossa)
* 2.4 Taso <dc:type>	502	MARC21-Fin & MARC 21	Väitöskirjahuom./ Dissertation note	a	21-Fin	Väitöskirjamerkintö (Diss., Väitösk. tai Akad. avh.) (käytössä vain tohtorinväitöskirjoissa)				

					21	Merkintöjen yhdistämistä konversiossa ehdotettu				
	509	MARC21-Fin	Opinnäytehuomautus	a	21-Fin	Opinnäytemerkintö (vaihtelevia merk. tapoja)				
		MARC21	EI KÄYTÖSSÄ		21	Konvertoidaan 502-kenttään. Merkintätapojen yhtenäistämistä ehdotettu				
	008	MARC21-Fin & MARC 21	Informaatiokoodi (kirjat)	7. muisti paikka	21-Fin	m=tohtorinväitösk. x=muu opinnäyte				008-kentästä ei apua ainakaan formaattivaihdoksen jälkeen
					21	m=theses (myös x konvertoitaneen tähän)				
2.5 Laji <dc:type>	256	MARC21-Fin & MARC21	Elektronisen aineiston tyyppi ja laajuus / Computer file characteristics	a	21-Fin	Elektronisen aineiston tyyppi				MARC21-Finin ja nykyisten e-aineiston luettelointisääntöjen aikana kirjallisissa e-opinnäyteissä merkitty 256 a-osakenttään: ”tekstiä”, joskus: ”tekstiä ja kuvia” tms. Luettelointisääntöuudistuksessa merkintä ollaan ehkä jättämässä pois.
					21	Computer file characteristics (aineiston laajuus ilmoitettu samassa osakentässä)				
* 2.6 Kieli <dc:language>	041	MARC21-Fin & MARC21	Kielikoodit / Language code	a	21-Fin	Teoksen/aineiston pääkielet (monikielisissä kielikoodiketjuja)				Kielikoodit kolmekirjaimisia. “The sources of the codes are: MARC Code List for Languages or other code lists such as ISO 639-1 (<i>Codes for the representation of names of languages - Part 1 : alpha-2 code</i>)” (MARC21-sivuilla)
					21	Language code... (kenttä toistettava. Konversiossa ketjut puretaan)				
2.7 Julkistamisaika <dc:issued>	260	MARC21-Fin & MARC21	Julkaisutiedot / Publication, distribution, etc.	c		Julkaisu- tai jakeluaika (vuosi) / Date of public., distribution etc.				MARCissa merkitty vain vuosi. (Tieto merkitty myös kiinteämittaiseen 008-kenttään)
* 2.8. Hyväksymisaika <dc:dateAccepted>	502	MARC21-Fin & MARC21	Väitöskirjahuom. / Dissertation note	d	21-Fin	Väittelyvuosi (vain tohtorinväitöskirjoissa)				Esim. Fennicassa 502d:hen merkitty väittelyvuosi vain silloin, jos se poikkeaa julkaisuvuodesta (260c).
					21	Osakenttä d ei käytössä. Tieto konvertoidaan a-osakentän perään				
	509	MARC21-Fin	Opinnäytehuomautus	d	21-Fin	Valmistumisvuosi				
		MARC21	EI KÄYTÖSSÄ		21	Tieto konvertoidaan 502 a-osakentän perään				
2.9 Identifiointitunnus <dc:identifier>	020	MARC21-Fin & MARC21	(kuvailun kohteena olevan aineiston) ISBN	a		ISBN				
	856	MARC21-Fin	Elektronisen aineiston sijainti ja käyttö	u		URI (toistettava osakenttä) (tänne myös URN)				Samaan osakenttään voidaan merkitä sekä URL että URN, mutta osakenttä on toistettava
		MARC21	Electronic location & address							

2.10 Rinnakkaisen ilmiasun tiedot <dc:isFormat Of>	776	MARC 21	Additional physical form entry, osakentät: ks: <a href="http://www.loc.gov/marc/biblio
graphic/ecbdl.html#mrcb77
6">http://www.loc.gov/marc/biblio graphic/ecbdl.html#mrcb77 6		21	MARC21:ssä 776-kentän eri osakenttiin voi merkitä yksityiskohtaisestikin rinnakkaisen ilmiasun tietoja. (MARC 21-Finissä kenttää käytetty lähinnä kausijulkaisutietueissa)				Väitösmetadatatassa vastaavaan kenttään voi lisätä joko Open URL- linkin tai staattisen ”canned search” – linkin Fennica-tietueeseen. Jälkimmäiseen ohjeet: <a href="http://fennica.linneanet.fi/help/Finnish
/canned.htm">http://fennica.linneanet.fi/help/Finnish /canned.htm
2.11 Rinnakkaisen ilmiasun identifiointitun nus <dc:isFormat Of>	530	MARC21-Fin	Huomautus saatavuudesta toisessa ilmiasussa	a		Huomautus. (Huomautuk- sessa usein mainittu pain. version ISBN. Esim. ”Myös paperimuodossa (ISBN 952-91-8246-5)”				
		MARC21	Additional physical form available note							
	776	MARC 21	Additional physical form entry	z	21	ISBN				
2.12 Sarjan nimi <dc:isPartOf >	440	MARC21-Fin & MARC21	Sarjamerkintö lisäkirjausmuodossa – nimeke / Series statement/added entry – title (toistettava kenttä)	a		Sarjan päänimeke / Title	2	0-9	Ohitettavien merkkien määrä	-440-kentässä on muitakin osakenttiä (joihin mm. merkitään sarjan sisäinen numerointi). -Sarjakenttiä käytetty joskus myös elektronisen version tietueessa, vaikka tiedot liittyisivät vain painettuun versioon -Muitakin sarjakenttiä on, mutta näillä pärjäänee opinnäytteiden metadatatietokannassa
				b	21-Fin	Muun nimeketieto				
					21	EI KÄYTÖSSÄ (konvert. a-osakentän perään)				
				f	21-Fin	Vastuullisuusmerkintö, yleisnimikk. sarja				
					21	EI KÄYTÖSSÄ (konvert. a-osakentän perään)				
				n		Alasarjan merkki/Number of part/section of the work				
				p		Alasarjan nimeke / Name of part/section of the work				
	542	MARC21-Fin	Sarjan avainnimekettä koskeva huomautus	a	21-Fin	Sarjan nimeke				
				d	21-Fin	Vastuullisuusmerkintö				
				f	21-Fin	Vastuullisuusmerkintö yleisnimikk. sarjassa				
		MARC21	EI KÄYTÖSSÄ konvert.->830 a (välimerkein), paitsi osakentät n ja p	n	21-Fin	Alasarjan merkki				
					21	Konvert.->830 n				
				p	21-Fin	Alasarjan nimeke				
	830	MARC21-Fin	EI KÄYTÖSSÄ	a	21	Uniform title				
		MARC21	Series added entry – uniform title	n	21	Number of part / section of the work				
				p	21	Name of part / section of the work				
	840	MARC21-Fin	Lisäkirjaus sarjan nimekkeestä	a	21-Fin	Sarjan päänimeke	2	0-9	Ohitettavien merkkien määrä	
				b	21-Fin	Muu nimeketieto				
				d	21-Fin	Vastuullisuusmerkintö				

				f	21-Fin	Vastuullisuusmerkintö yleisnimikk. sarjassa				
		MARC21	EI KÄYTOSSÄ konvert.->830 a (välimerkein), paitsi osakentät n ja p	r	21-Fin	Sarjamerkintö rinnakkaiskielellä				
				n	21-Fin	Alasarjan merkki				
					21	Konvert.->830 n				
				p	21-Fin	Alasarjan nimeke				
					21	Konvert. ->830 p				
2.13 Sarjan ISSN-tunnus <dc:isPartOf>	440	MARC21-Fin & MARC21	Sarjamerk.lisäkirjausmuod. – nimeke / Series statement /added entry – title (toistettava kenttä)	x		ISSN-tunnus				
2.14 Tiivistelmä <dc:abstract>	520	MARC21-Fin & MARC21	Tiivistelmää tai yhteenvetoa koskeva huom. / Summary etc. (toistettava)	a		Huom.: Tiivistelmän nimeke / Summary, etc. note				Koko tiivistelmä (millään kielellä) on harvemmin 520-kentässä. Yleensä kentässä on pelkkä tiivistelmän nimeke, u-osakentässä voisi olla linkki muualla olevaan tiivistelmään
				b		Tiivistelmä / Expansion of summary note				
				u		URI				
2.15 Asiasanat <dc:subject>	600	21-Fin & 21	Kohdehlö	a		Sukunimi, etunimet/ Personal name	1	0	Nimen osien järj. suora/ Forename	Kaikki asiasana- ja luokituskentät toistettavia NLM=National Library of Medicine MSH=Medical Subject Headings AMS=American Mathematical Society LC=Library of Congress LCSH=Library of Congress Subject Headings ACM=Association of Computer Machinery FDC=Forest Decimal Classification BBK=Bibliotecono-Bibliograficeskaja klassifikacija-luokitus YKL=yleisten kirjastojen luokitus MARC21-luokituskenttiä käytetty myös MARC21-Finissä, mutta rinnalla on käytetty aina 800-kenttiä.
				d		Aikamääreet				
				c		Muut lisäykset				
				t		Nimeke		1	Nimen osien järj. käänteinen/ Surname	
				x		Lisämääre: asia		3	Perheen tai suvun nimi/ Family name	
				z		Lisämääre: maantiet. Nimi				
				y		Lisämääre: aika				
	610	21-Fin & 21	Kohdeyhteisö	a		Päilyhteisö				
				b		Alayhteisö				
						(+ mm. kokoukseen liittyviä osakenttiä)				
	630	21-Fin & 21	Nimeke kohteena	a		Nimeke / Uniform title				
	650	21-Fin & 21	Asiasana	a	21-Fin	Asiasana (ei maantiet.!)>konv. Osakentäksi x	2	0	LCSH	
					21	Topical term or geographic name		2	MeSH	
				b	Vain 21-Fin	Lisämääre (MeSH)->konv. Osakentäksi x		4	Vapaa (kirjastoht.) asiasana	
				x		Lisämääre: asia				
				z		Lisämääre: maantiet. Nimi				
				y		Lisämääre: aika				
				2		Sanaston lyhenne		7	Sanaston lyhenne osakent. 2	
	651	21-Fin & 21	Maantieteellinen nimi asiasanana	a		Maantiet. nimi asiasanana	2	0	LCSH	
				z		Alahierarkia –lisämääre: maantiet. nimi		4	Vapaa (kirjastoht.)	

				x	Lisämääre: asia				asiasana	
				y	Lisämääre: aika			7	Sanaston lyhenne osakent. 2	
				2	Sanaston lyhenne					
	860	MARC21-Fin	NLM-luokitus	a	21-Fin	NLM-luokka	2	4	Ohit. merkit	
	060	MARC21		a	21	Classification number				
	872	MARC21-Fin	UDK	a	21-Fin	UDK	2	4	Ohit. merkit	
	080	MARC21		a	21	UDK				
	882	MARC21-Fin	Deweyn luokitus	a	21-Fin	Deweyn luokka	2	4	Ohit. merkit	
	082	MARC21		a	21	Classification number				
	883	MARC21-Fin	LC Call Number	a	21-Fin	LCC-luokka	2	4	Ohit. merkit	
	050	MARC21		a	21	Classification number				
	892	MARC21-Fin	AMS-luokitus	A	21-Fin	AMS-luokka	2	4	Ohit. merkit	
					21	Konversio->084 a 084 2:ams				
	893	MARC21-Fin	ACM-luokitus	a	21-Fin	ACM-luokka	2	4	Ohitettavat merkit	
					21	Konversio->084 a 084 2:acm				
	894	MARC21-Fin	FDC-luokitus	a	21-Fin	FDC-luokka	2	4	Ohit. merkit	
					21	Konversio->084 a 084 2:fde				
	895	MARC21-Fin	BBK-luokitus	a	21-Fin	BBK-luokka	2	4	Ohit. merkit	
					21	Konversio->084 a 084 2:bbk				
	898	MARC21-Fin	YKL-luokitus	a	21-Fin	YKL-luokka	2	4	Ohit. merkit	
					21	Konversio->084 a 084 2:ykl				
	899	MARC21-Fin	Kirjasto kohtainen luokitus	a	21-Fin	Oma luokka	2	0-9	Ohit. merkit	
					21	Konversio->084 a 084 2:oma (tms.)				
	084	MARC21	Other Classification Number	a	21	Classification Number				
				2		Source of Number				
2.16 Tieteenala <dc:subject>	509	MARC21-Fin	Opinnäytehuomautus	c	21-Fin	Tiedek., laitos tai osasto				Merkitty vaihtelevasti muihinkin kenttiin, mutta ei yhtenäistä käytäntöä
		MARC21	EI KÄYTÖSSÄ		21	Konvert. 502 a-osakentän perään				
2.17 Opinnäytteeseen liittyvät osat <dc:hasPart>										Merkitty vaihtelevasti, jos ollenkaan
2.18 Oikeudet <dc:rights>										Merkitty vaihtelevasti, jos ollenkaan

2.19 Opinnäytteen julkaisija <dc:publisher>	260	MARC21-Fin & MARC21	Julkaisutiedot / Publication, distribution, etc.	b		Kustantaja tai jakaja / Name of publisher, distributor, etc.				
* 2.20 Opinnäytteen tekopaikka <dc:contributor>	502	MARC21-Fin & MARC21	Väitöskirjahuom. / Dissertation note	c	21-Fin	Vain korkeakoulu/ yliopisto (ja vain tohtorinväitöskirjoissa)				
					21	Osakenttä d ei käytössä. Tieto konvertoidaan a- osakenttään väitösmerkinnän perään				
	509	MARC21-Fin	Opinnäytehuomautus	b	21-Fin	Korkeakoulu				
				c		Tiedek., laitos tai osasto				
		MARC21	EI KÄYTÖSSÄ		21	Tiedot konvertoidaan 502 a-osakenttään				
2.21 Opinnäytteen n liittyvät henkilöt	700	MARC21-Fin & MARC21	Lisäkirjaus henkilötekijästä / Added entry – personal name	a		Nimi (Sukunimi, etunimi)	1	0	Nimen osien järjestys suora / Forename	Opinnäytteiden metadataformaattissa mainitunkaltaisia muita tekijöitä ei ole toistaiseksi yleensä merkitty. -1. indikaattorin arvo 0 vain joidenkin vieraskielisten nimien kohdalla, jolloin merkitystä lähinnä nimen aakkostuksessa
				e	21-Fin	Tekijän funktio		1	Nimen osien järjestys käänteinen / Surname	
					21	Relator term (tähän voisi siis merkitä MARC- roolilistassa mainittuja funktioita, mutta vastaavaa virallista suomenkielistä listaa ei ole)	2	1	Muut tekijät	
2.22 Koko <dc:extent>	256	MARC21-Fin	Elektr. aineiston tyyppi ja laajuus	b	21-Fin	Laajuus				Tietoa ei aina merkitty
		MARC21	Computer file characteristics	a (b ei käytös sä)	21	Computer file characte- ristics (b-osakentän tiedot a-osakentän perään)				
2.23 Elektronisen opinnäytteen tiedostomuoto <dc:format>	020	MARC21-Fin & MARC21	ISBN	a		ISBN-tunnus. Tiedostomuoto usein tunnuksen perässä suluissa esim. (PDF)				
	856	MARC21-Fin & MARC21	Elektronisen aineiston sijainti ja käyttö	q		Tiedoston muoto				

2.24 Elektronisen opinnäytteen URL-osoite <dc:identifier>	856	MARC21-Fin & MARC21	Elektronisen aineiston sijainti ja käyttö	u		URI (toistettava osakenttä)				Samaan osakenttään voidaan merkitä sekä URL että URN, mutta osakenttä on toistettava
---	-----	------------------------	---	---	--	-----------------------------	--	--	--	--